

Bereid het bezoek aan de Dag van de Literatuur voor met uw leerlingen

De Dag van de Literatuur is voor leerlingen leuker als ze er voorbereid naartoe gaan. Dit kan op verschillende manieren. Met onderstaande tips en ideeën kunt u aan de slag met de Dag van de Literatuur in de les Nederlands.

Bij Boek& Film in de Van Weelde Zaal en de gespreksprogramma's in de Eduard Flipse en Feestzaal mogen leerlingen ook hun eigen vragen stellen, hier staan interruptiemicrofoons in de zaal. De gesprekken in deze zalen hebben allemaal een eigen thema, dit is terug te vinden in het programmaschema.

Algemene tips

- Op onze website staat van elke auteur en artiest een korte beschrijving, laat uw leerlingen daar alvast een kijkje nemen. Bij de Schrijverscentrale hebben veel van de auteurs een eigen profielpagina, waar een uitgebreider verhaal te vinden is: <https://deschrijverscentrale.nl/auteurs/>
- Bezoek de pagina over schrijversbezoeken van de Schrijverscentrale: Hier staan simpele tips om de leerlingen bekender te maken met wie ze gaan zien op 20 maart.
- Op hun pagina met creatieve werkvormen vindt u ideeën voor wanneer u meer tijd heeft voor de voorbereiding:
- En misschien wel het belangrijkste: zorg dat leerlingen boeken lezen ter voorbereiding! <https://deschrijverscentrale.nl/toolkit-vo/toolkit-docenten-vo/vijf-tips-om-lekker-te-lezen>
- Literaire gesprekken in de klas (Stichting Lezen)

Tips om inspiratie op te doen:

- [Brommer op zee](#)
- [Clublees](#)
- [BoekenFM](#)
- [SLAAcast](#)
- [Hebban](#)
- [Leesapp](#)

In de klas

Op de Dag van de Literatuur kunnen leerlingen veel auteurs ontmoeten die ze al kennen van de leeslijst. Een bezoek aan de Dag is een goede motivatie voor leerlingen om zich nog wat extra te verdiepen in het werk van bepaalde auteurs. Boeken kunnen klassikaal worden besproken aan de hand van onderstaande vragen. De vragen helpen bij het analyseren van de inhoud, taal en stijl van het boek en kunnen ook dienen ter inspiratie voor de vragen aan de auteurs in de zaal.

Inhoud en structuur

- Wat voor een soort boek is het? Bijvoorbeeld: detective, historische roman, thriller, etc.
- Vanuit welke persoon of personen is het verhaal geschreven? Door wiens ogen zie je de gebeurtenissen? Wat is het effect van deze manier van (be-)schrijven?
- Is er een hoofdpersoneage in het boek? Wie is dat? Beschrijf zijn/haar karakter. Maakt hij/zij een ontwikkeling door in het boek? Vind je dit een geloofwaardig personage? Is dit je lievelingspersoneage?/heb je een lievelingspersoneage? Licht je antwoord toe.
- Waar en wanneer speelt het verhaal zich af? Welke periode beslaat het boek ongeveer? Waaraan herken/lees je dit? Heeft de tijd waarin het verhaal zich afspeelt gevolgen voor het verloop van de gebeurtenissen? Leg uit.
- Wordt het verhaal chronologisch verteld of maakt de auteur tijdsprongen? Wat is het effect van deze manier van schrijven?
- Waarnaar verwijst de titel van het boek?

Inhoud en werkelijkheid

- Is het een verhaal dat in de realiteit heeft plaatsgevonden of zou kunnen plaatsvinden? Leg uit.
- Gaat het boek over iets wat je herkent of wat je zelf hebt meegemaakt? Licht je antwoord toe.
- Levert de auteur (of leveren zijn personages) kritiek op de maatschappij waarin het boek zich afspeelt? Ben jij het daarmee eens?
- Behandelt het boek een actueel thema dat tegenwoordig erg in de belangstelling staat? Levert het een nieuwe kijk op het thema?

Taal en stijl van het boek

- Is het hele boek in dezelfde stijl geschreven of vermengt de auteur verschillende stijlen? Wat is het effect van die manier van schrijven?
- Hoe zou je die stijl omschrijven? Bijvoorbeeld: hoogdravend, eenvoudig, poëtisch, zakelijk, etc.
- Past die stijl bij het onderwerp en het thema van het boek? Waarom?
- Is het boek geschreven in een taal die afwijkt van de gewone omgangstaal, of niet?
- Viel het taalgebruik in het boek je op? Leg uit. Zijn je tijdens het lezen woorden of zinnen opgevallen die je mooi, of juist lelijk, vond? Licht je antwoord toe met behulp van voorbeelden/citaten uit het verhaal.

En verder

- Welke verwachtingen had je vooraf van dit verhaal? Gebruik in je antwoord beoordelingswoorden (zoals spannend, droevig, interessant, herkenbaar, moeilijk etc) en leg die uit.
- Zijn je verwachtingen uitgekomen? Waarom wel of waarom niet?
- Ben je van plan andere boeken van deze auteur te gaan lezen? Waarom (niet)?
- Ben je van plan andere boeken over dit onderwerp te gaan lezen? Waarom (niet)?
- Is er iets wat je de schrijver van dit boek zou willen vragen of vertellen?

(Schrijf)opdrachten

- Bereid een interview voor met de schrijver van het boek.
- Bedenk een ander einde voor het boek.
- Zoek enkele recensies van het boek. Welke recensie sluit het meest aan bij jouw bevindingen? Waarom? Schrijf nu zelf een recensie waarin je uitlegt waarom je dit boek bijzonder vindt (ongeveer 500 woorden).
- Herschrijf een deel van het verhaal vanuit een ander vertelperspectief. Dat wil zeggen: vanuit de ogen van één van de andere verhaalfiguren.
- Schrijf een gedicht aan de hand van het hoofdthema van het boek.
- Bedenk een stelling passend bij het boek. Ga met elkaar in discussie/gesprek.
- Bedenk een doorleestip.

Boek&Film

Staat er een Boek&Film-onderdeel bij uw leerlingen op het programma, dan raden wij aan in ieder geval de trailer van de film, die besproken wordt, te bekijken.

Op de Dag van de Literatuur komen de volgende boekverfilmingen aan bod:

- *Judas* – Astrid Holleeder - [trailer](#)
- *Joe Speedboot* – Tommy Wieringa – [video recensie boek](#)
- *Het smelt* – Lize Spit - [trailer](#)
- *Zomervacht* – Jaap Robben - [trailer](#) & [lesmateriaal](#)
- *Een schitterend gebrek* – Arthur Japin - [trailer](#)

Lesmateriaal

[Boek en film \(thematiek\) in de les - Netwerk Filmeducatie.](#)

[Lessen Nederlands over van boek naar doek - Netwerk Filmeducatie.](#)

Tips

Klassikaal kunnen (fragmenten van) bovenstaande films worden bekeken. Bij voorkeur verfilmingen van boeken die door leerlingen zijn gelezen. Voorbeelden van vragen die behandeld kunnen worden bij het kijken van de films. Deze vragen kunnen ook ter inspiratie dienen voor vragen aan de filmmakers en auteur op de Dag van de Literatuur:

- In hoeverre volgt de film wel of niet alle gebeurtenissen in het boek?
- Hoe stelde je de hoofdpersonages na het lezen van het boek voor? Komt dit overeen met het karakter en het uiterlijk van de personages in de film? Vind je dat de acteurs goed 'gecast' zijn?
- Verschilt het einde van het boek met het einde van de film? Zo ja, waarom denk je dat de filmmaker een ander einde heeft gekozen?
- Hoe wordt in het boek het verhaal verteld, d.w.z. door wiens ogen maak je als lezer de gebeurtenissen mee? En hoe gebeurt dit in de film?
- Welke tijd bestrijkt het boek; komt dit overeen met de tijdspanne in de film? Zo nee; op welke wijze wordt de tijd in de film versneld of juist vertraagd?
- Wat kun je zeggen over de sfeer in het boek: vrolijk, treurig, gespannen, vervreemdend? Hoe komt dit terug in de film?

Natuurlijk kunnen ook andere vragen en films worden gekozen bij het behandelen van het programmaonderdeel Boek&Film in de les.

De diepte in per auteur

- Roxane van Iperen - Een gesprek over Dat Beloof ik voor schooltv
- Manon Uphoff - VPRO Boeken in gesprek met Manon Uphoff
- Splinter Chabot - VPRO Boeken in gesprek met de familie Chabot
- Ronald Giphart
- Radio Interview Abdelkader Benali over De opdracht van de moor
- Hanna Bervoets schrijft een brief aan haar eerste hoofdpersonage
- Pepijn Lanen - TV-Rapportage over Gezeik
- Jaap Robben - Lezersindrukken Zomervacht op Hebban
- Ludiek video Interview Maartje Wortel
- Pleinpubliek met Bregje Hofstede
- Raoul de Jong - iedereen kan dansen
- Kluun - Interview met bestseller schrijver Kluun
- Ellen Deckwitz - Week van het Nederlands 2019: Ellen Deckwitz aan het woord
- Joost Oomen - VPRO Boekengids - Joost Oomen
- Tommy Wieringa - NPO Radio 1 podcast met Tommy Wieringa over zijn boek Nirwana
- Arthur Japin - NPO Klassiek > Arthur Japin te gast bij Opium
- Ester Naomi Perquin - Interview
- Alex Boogers - Interview Alex Boogers 25 jaar in het vak
- Lize Spit - Interview met Lize Spit
- Adriaan van Dis - Het Uur met schrijver Adriaan van Dis
- Özcan Akyol - Interview
- Bregje Hofstede - Pleinpubliek met Bregje Hofstede
- Simone Atangana Bekono - In gesprek met Simone Atangana Bekono
- Manu van Kersbergen - Over zijn nieuwe album en een live performance
- Lucky Fonz III - Lucky Fonz III over zijn jonge jaren